

LAUSUNTO
12.04.2019

Sisäministeriö

Viite: SM011:00/2017

SISÄMINISTERIÖN ASETUS TEKNISISTÄ VAATIMUKSISTA AMPUMA-ASEEKSI MUUTTAMISEN ESTÄMISEKSI JA LATAUSLAITTEEN TOIMINNAN PYSYVÄSTÄ ESTÄMISESTÄ

1. YLEISTÄ

Suomen Asehistoriallinen Seura ry (SAHS) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa tähän esitykseen muutoksista sisäministeriön asetukseen ampuma-aseista (145/1998).

Valtioneuvoston asettama tavoite oli huomioida kansallisessa lainsäädännössä EU:n ampuma-asedirektiivin muutokset aiheuttamatta haittaa suomalaiselle ammunnan harrastukselle, metsästykselle tai asekeräilylle. Lain edellyttämän ampuma-aselautakunnan koolle kutsumisen näemme paitsi välttämättömäksi, myös voimassa olevan lain vaatimukseksi ennen minkäänlaisia laki- tai asetusuudistuksia. Näkemyksemme mukaan käytännössä jokavuotiseksi traditioksi muuttunut aselain kiristäminen ei ole tapahtunut lain mukaisessa järjestyksessä vuosiin, koska Poliisihallitus ei ole kutsunut ampuma-aselautakuntaa koolle vuosikausiin ja jälleen kerran näin ollaan menettelemässä.

Direktiivin lipaskielto ei paranna turvallisuutta, vaan on luonteeltaan puhtaasti poliittisten neuvottelujen kompromissin tulos. Lipaskiellon poliittisena tavoitteena on aseiden määrän yleinen vähentäminen yhteiskunnassa. Aselain muutokset vaikuttavat ainoastaan luvallisten ja laillisten aseiden omistajiin ja laillisiin aseisiin. Lakeja noudattamattomien rikollisten ja terroristien luvattomat ja laittomat aseet jäävät edelleen lain vaikutuksen ulkopuolelle. Latauslaitteen patruunamäärän rajoittaminen lailla tai asetuksella ei käytännössä vaikuta mitenkään yleisen järjestyksen tai turvallisuuden parantumiseen.

SAHS näkee erittäin positiivisena aseluvan hakijan harrastuksen aktiivisuuden määrittelyn selvät rajaukset asetuksen 44 d §:ssä. Tämä tukee aseluvan hakijoita sekä aselupahallintoa tekeviä poliisivirkamiehiä ja vähentää turhaa byrokratiaa, kun luvan myöntämisen pelisääntöjä on asetuksessa selvästi ja sitovasti määritelty. Tämä vähentää aikaisemmin epäkohdaksi koettua kansalaisten eriarvoista kohtelua Suomen eri poliisilaitosten erilaisissa tavoissa toteuttaa aselupahallintoa.

2. HISTORIALLISTESTI MERKITTÄVIEN ASEIDEN MERKINNÄT

1§a Jos ampuma-ase tai ampuma-aseen osa on sellaisenaan historiallisesti erityisen merkittävä ja merkintä alentaisi ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan historiallista arvoa, poliisilaitos voi antaa aseluvan ilman, että siihen merkitään tunnustenumeroa

SAHS pitää erittäin hyvänä historiallisesti merkittävien ampuma-aseiden ja niiden osien suojelemista tarpeettomalta turmelemiselta. Asetustekstiin tulee kuitenkin lisätä historiallisesti merkittävän perusteen lisäksi kulttuurin säilyttämisen kannalta merkittävä ase tai aseosa. Esityksessä oleva sanamuoto ”historiallisesti erityisen merkittävä” on liian

Suomen Asehistoriallinen Seura ry
The Arms Historic Society of Finland
A Member of the Foundation for European Societies of Arms Collectors

kapea ja poliisi voi tulkita sen käytännössä tarkoittavan lähinnä ainoastaan marsalkka Mannerheimin henkilökohtaisessa käytössä olleita aseita. Historiaa ja kulttuuria syntyy ja tehdään edelleen koko ajan. Kulttuurin ja esineistön säilyttäminen jälkipolville edellyttää laajempaa näkökulmaa, kuin nyt asetuksen sanamuoto sallii.

3. LATAUSLAITTEEN TOIMINNAN ESTÄMINEN

2§ Latauslaitteen toiminnan pysyvä estäminen 1 momentin mukaisesti voitaisiin tehdä poistamalla latauslaitteesta jouset ja estämällä jousien asentaminen paikalleen poistamalla niiden kiinnityspisteet sekä estämällä patruunanostimen liike. ... Poliisihallitus voisi antaa määräyksiä latauslaitteen toiminnan pysyvistä estämisestä

Latauslaitteet eivät sellaisenaan muodosta uhkaa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Latauslaitteiden teknisen yksinkertaisuuden vuoksi tavoite niiden pysyvästi käyttökelvottomaksi tekemisestä ei ole kovin järkevä. Direktiivi kuitenkin velvoittaa säätämään niitä jotenkin, joten selkeintä olisi käyttää jo nykyisen ampuma-aseasetuksen (27.2.1998/145) 1§:ssä olevaa muotoilua, joka on osoittautunut toimivaksi ampuma-aseen pituuden mittaamisessa aseiden perän osalta. Toimiva sanamuoto voisi olla, että deaktivoitu lipas tulee muuttaa toimimattomaksi siten, ettei lipasta ei voida ottaa uudelleen käyttöön helposti ilman työkalujen käyttöä.

Poliisihallitusta ei saa nostaa lain yläpuolelle antamalla asetuksessa poliisihallitukselle mahdollisuutta muuttaa määräyksiä mielivaltaisesti koko ajan. Tämä johtaa käytännössä turvallisuuden kannalta täysin turhiin esitutkintoihin ja oikeusjuttuihin muutoin nuhteettomille ja lakeja noudattaville kansalaisille.

4. ONGELMALLISIA ASIOITA

2§ Ampuma-aseen määritelmään on syytä palauttaa takaisin sieltä poistettu ”siten, että siitä voi aiheutua vaaraa ihmiselle”, jolloin rajataan aseiden määritelmä tarkoituksenmukaisesti.

Poliisihallitus on jo nyt osoittanut oleilevansa lain yläpuolella, sillä Poliisihallitus ei ole kutsunut ampuma-aseasetuksen 65 a § (17.12.2009/1121) mukaista ampuma-aselautakuntaa koolle vuosikautiin. EU:n ampuma-asedirektiivin tai kansallisen aselain muutokset eivät ole olleet Poliisihallitukselle riittävä peruste lautakunnan koolle kutsumiseen. Asetukseen tulee kirjata vähintään vuosittainen velvollisuus lautakunnan kokoonkutsumiseen tai sitten siirtää koko lautakunta pois Poliisihallituksen tehtävistä. Poliisin sisäinen laillisuusvalvonta ei myöskään ole nähtävästi toiminut tämän asian osalta. Toimiva vaihtoehto voisi olla siirtää vastuu aselautakunnan toiminnasta sisäministeriölle. SAHS näkee ampuma-aselautakunnan tärkeänä osana viranomaisten ja asealan järjestöjen yhteistoimintaa ja laadukasta lainvalmistelua.

Suomen Asehistoriallinen Seuran Aselakitoimikunta

Toimikunnan puheenjohtaja Kalle Seppälä
Päätoimittaja Jussi Peltola
Erytisiantuntija Jussi Mäkinen
Erytisiantuntija Pasi Kesäniemi